

Mapes conceptuais: què són?¹

Objectiu: Mapes Conceptuals: Introducció (1a part)

Descripció

Un mapa conceptual és una eina que tracta d'identificar conceptes bàsics i generar proposicions que els connecten o enllacen. També es parla de mapes mentals, com el de la imatge, tret de http://www.xtec.es/~nsarsane/t_e/lleis_mm.html

Mapes conceptuais i conceptes equivalents: terminologia

Els mapes conceptuais són coneguts en l'àmbit educatiu amb noms diversos: Mapes conceptuais, Representacions estructurades, Formes de pensament, Formes epistemològiques, Esquemes abstractes, Mapes mentals, Arbres de coneixement...

Avantatges d'un mapa conceptual

- És una eina que serveix per a il·lustrar l'estructura cognoscitiva o de significats que tenen els individus, mitjançant el que perceben i processen de les experiències.
- Permet treballar i corregir els errors conceptuais de l'estudiant, i facilitar la connexió de la informació amb altres conceptes rellevants.
- Facilita l'organització lògica i estructurada dels continguts d'aprenentatge, ja que són útils per a separar la informació significativa de la informació trivial.
- Permet planificar la instrucció i alhora ajuda els estudiants a aprendre a aprendre.
- Permet aconseguir un aprenentatge interrelacionat, ja que no aïlla els conceptes, les idees dels alumnes i l'estructura de la disciplina.
- Fomenta la negociació, ja que fa compartir i discutir significats en un grup.
- És un referent, un bon element gràfic, quan es vol recordar un concepte o un tema amb tan sols mirar el mapa conceptual.
- Permet relacionar les parts amb el tot, i unes parts amb altres.
- La riquesa dels conceptes depèn en part del medi social de l'estudiant.

Precaucions en l'elaboració de mapes conceptuais

Si no es desenvolupa l'activitat correctament, es corren els perills següents:

- Que s'elabore un esquema o diagrama de flux en lloc d'un mapa conceptual; és a dir, meres seqüències lineals d'esdeveniments, en lloc de presentar relacions supraordenades i combinatòries entre conceptes.
- Que les relacions entre conceptes no siguin clares.
- Que esdevinga l'única eina o tècnica per a construir aprenentatge; es tracta que siga part d'una seqüència més àmplia, ordenada i, sobretot, significativa.
- No dedicar-hi temps suficient. L'elaboració dels mapes conceptuais és un procés que requereix temps: els estudiants necessiten practicar el pensament reflexiu.

¹ Tret, principalment, de <http://www.geocities.com/Athens/Olympus/3232/introduccion.htm>